

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Detectio Nvgarvm Lvtheri, Cvm Declaratione Veritatis
Catholicae, Et Confvtatione Dogmatvm Lvtheranorvm**

Bundere, Jan van den

Louanij, 1551

Initium apostasiæ Lutheri indulgentiæ. cap. iij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35621

INITIVM APOSTASIAE

proverbium dicimus de nobis notissimis,

Edidit præterea librum germanicę de angulari missa, vbi diaboli cōtra missam disputationem secum habitam noctu commemo-
rat, & victorem diabolum.

Disputauit aliquando Lutherus, cum do-
ctissimo pariter & Christianissimo viro do-
mino Ioanne Eckio, à quo facile superat⁹ ad
iram magis quām ad veritatem cōuersus est,
Cumq̄ue moneretur à cōsiliarijs incliti ducis
Saxonię Georgij, vt mansuetius ageret ne scā
dalo fieret auditorib⁹, quum seruum Dei nō
oporteat litigare, sed mansuetū esse: Tum il
le ira victus prorupit in apertā confessionem
cordis sui pessimi dicens, Non propter Deum
hæc res cœpta est, Neque propter Deū finie-
tur. Quid nunc ais ô Philomathes An clari-
riora cupis argumenta commercij Lutheri
cum diabolo ?

Initium apostasiæ Lutheri indulgentiæ.

Cap. IIII.

PHILOMATHES Bono (ni fal-
lar)fidei zelo permotus indulgētiarum
abusum, & inexhaustam avaritiæ sitim
questumque habendi, annisus est pristinę red-
dere sinceritati Lutherus.

THEODORVS hoc si tentasset lauda-
rent

LVTHERI INDVLGENTIA. 9

rent omnes, repræhenderet nemo. Audisti à quo Lutherus suam acceperit doctrinā: Non à Christo, sed à sathanā deploratum illius successum audiamus. Quod enim à dœmone inchoatum aut persuasum est, fœlicem attingere finem nequit, Nam difficile bono peragūtur exitu, quę malo sunt inchoata principio.

Anno salutis nostræ M. D. xvij. Leo Pa*pa decimus sarciturus & ornaturus* ^{I. q. i. cap.} *di* ^{principa-} *uo Petro sacram Romæ, cùm esset tantæ stru-* ^{tus.}

eturæ sumptibus impar, ut pro subsidio multorum adiutrices manus acquireret, diuulgauit indulgentias. Albertumq; Archiepiscopum Maguntinum S. R. Ecclesiæ presbyterū cardinalem, sacri imperij electorem, & primatē Germaniæ, illi negotio per Germaniam prefecit. Eratres verò ordinis heremitarū sancti Augustini strenuam huic rei nauabant operam, donec Ioannes Tetzelius frater ordinis Prædicatorum eius rei administrandæ, magis idoneus visus esset quibusdam. Tum Ioannes Staupitius generalis per totam Germaniam Augustinianorum vicarius: & Martinus Lutherus Vuitenbergæ ordinarius docto*r*, videntes tantum bolum sibi è faucibus eruptum (incredibile memoratu) quām ægro tulerint animo. Moxq; ille (principi & Episcopo familiaris) insurrit, nihil esse in-

C dulgen-

INITIVM APOSTASIAE

dulgētias quām abusum, cōmissarios & quæ-
stores earum plurimis scandalum facere , ac
sub veniarum tegmine suā cœlare cupidi-
tatem , & totam penitus expilare Germani-
am,dum quæ sua sunt quærunt , non quæ le-
su Christi.

Hic verò Lutherus ardenter & in tem-
peratoris spiritus , mox arrepto calamo
scribit Cardinali indignabundus plenas fu-
roris literas in hanc sententiam . Putant se se
infelices animæ per indulgentiarum redem-
ptiones securas esse de suę animę salute,quod
animæ de purgatorio ad cœlum statim eu-
lent vbi contributionem in cistam conie-
rint, cùm tamen semper in timore & tremo-
re iubeat nos operari nostram salutem Apo-
stolus ad Philippenses secundo . Et Petrus
inquit, primæ epist. quarto capite , vix iustus
saluabitur. Et Dominus ipse vbique diffici-
tatem salutis denunciat , Matthæi septimo.
Cur ergo per illas falsas veniarum fabulas de
clamatores earum faciunt populum securum
& sine timore ? Præterea in libro de cap-
titute Babilonica , astruit nihil aliud esse
indulgentias quām robustas venationes Ro-
pontificis . Hisce verbis pessundatas credit
indulgentias & diplomata póticia. Nec hoc
diffitetur in libro de angulari missa inscripto
sic

Mar. 13.

LVTHE. INDVLGENTIAE. 10

sic inquiens, Deus mirabilis est qui indulgentias abolevit, & purgatorium ignem extinxit.

PHILOMATHES Recte ne egit Lutherus quæstuarias illas indulgentiarū legesiugulans.
ORTHODOXVS Non inficiar indulgentijs, non nihil subesse deplorandi abusus. Qui si abradatur, florebunt indulgentie in animalium salutem. Lutherus autem non abusus tollere, sed inuidia duce quæsito quodam zeli fuco indulgentias oēs eliminare conatus est, non ut aliorum consulat saluti, sed ut suo huiori satisfaciat, dolens peculium sibi per eas aucupandum ademptum esse.

Attendere in his libeat quām diuersus sit sibi Lutherus Preço ipse existens indulgentiarum nullos inuenit abusus, Alio substituto, mox recensuit abusus concedebat tamen aliquid eas esse, & potentes soluere penas duntaxat canonicas quas statuissent Pontifices & patres antiqui. Deinde earum intentauit exterminiū, dicens eas nihil prorsus esse, immo Deum eas aboleuisse cùm purgatorio igne. Tandem exardescens in clerum largitus est ipse indulgentias plenarias, vt confessim euolent si moriantur qui operam suam impenderint pro deletione episcopatum, collegiorū aut monasteriorum,

C ij Sim.

DE INCONCVSSO

Similes promulgauit indulgentias pro exterminandis rusticis. Ecce quam negavit Romano Pontifici, sibi arrogat potestatem concedendi indulgentias.

De inconcuso indulgentiarum fundamento. CAP. V.

PHILOMATHES, At mihi fictici
um quoddam commentum videntur in
dulgentiæ seu veniæ.

Orthodoxus. Non (ut tu calumnia-
ris) baculo arundineo, sed rationi & diuinis
eloquijs nituntur, circa opera satisfactoria, q
necessaria sunt ad meliorem frugem vitæ à vi-
tijs resipiscenti. Secundum illud Iohelis. Cō
uertimini ad me in toto corde vestro, in ie-
junio, & fletu, & planctu. Cum dicit Prophe-
ta, Conuertimini, & cæ. nouam subindicat
vitam, Cum subnectit in ieiunio & fletu &c.
Quid aliud depositum, nisi opera pœnalia pœ-
nitenti necessaria? Vbi verò resilienti à pec-
cato hæc defuerint satisfactoria opera, pos-
sunt ex thesauro ecclesiæ ei communicari per
indulgentias. Potest enim quis pro alio quo-
piam satisfacere, non secus quam alterius de-
bitum soluere. Particeps ego sum, inquit Da-
uid, omnium timentium te. Non in esse me-
riti. Nullius enim meritum personam pro-
priam

Iohel. 2.